

Instanța de insolabilitate: Curtea de Apel Bălți (jud. D. Corolevski)

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Iuliana Oprea
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Comalion LCA”, prin intermediul avocatului Denis Calaida,

în cauza la cererea lichidatorului Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, în procedura falimentului-Oleg Bunescu împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Comalion LCA” cu privire la validarea popririi,

împotriva hotărârii din 02 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 28 august 2017, lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” (ÎS „S.A.B.O.S.”), în procedura falimentului-Oleg Bunescu a depus cerere împotriva terțului poprit SRL „Comalion LCA” solicitând validarea popririi în sumă de 67110,44 lei și încasarea de la SRL „Comalion LCA” (anterior SRL „Lucet-Comerț”) în beneficiul debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a contravalorii materialelor de construcție nerestituite în sumă de 67110,44 lei. Concomitent, a solicitat repunerea în termen a pretențiilor, în caz că vor apărea opinii referitor la aplicarea prescripției.

În motivarea cererii, lichidatorul a invocat că, prin hotărârea din 12 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost constatată insolabilitatea debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și a fost intentată procedura de insolabilitate. Prin încheierea din 04 mai 2017 a Curții de Apel Bălți a fost intentată procedura de faliment al debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” prin valorificarea și lichidarea masei debitoare, cu dizolvarea debitorului și în funcția de lichidator a fost desemnat Oleg Bunescu.

Sușține lichidatorul că, în rezultatul verificării activității economico-financiare și a documentelor ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, s-a constatat că întru executarea Hotărârii Guvernului nr. 633 din 14 iulie 2010 cu privire la unele măsuri de lichidare a consecințelor inundațiilor din luna iulie 2010,

a Hotărârii Guvernului nr.716 din 10 august 2010 cu privire la completarea Hotărârii Guvernului nr. 633 din 14 iulie 2010 și a ordinului Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale nr. 77 din 12 august 2010 „Cu privire la transmiterea unor funcții de beneficiar la construcția caselor de locuit pentru sinistrați în localitățile din raionul Hîncești, inundate în luna iulie 2010”, ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a fost implicată nemijlocit la construcția caselor de locuit pentru sinistrați care au avut de suferit în urma inundațiilor din luna iulie 2010, din localitățile Leușoaia, Obileni și Nemțeni, rl Hîncești.

Precizează că, în baza contractului nr. 29 de achiziționare a serviciilor de gestionare și depozitare a stocurilor de materiale destinate construcțiilor caselor de locuit pentru sinistrați, încheiat la 06 septembrie 2010 cu Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a avut obligația de a gestiona, depozita și contabiliza stocurile de materiale destinate construcției caselor de locuit pentru sinistrați, inclusiv materialelor intrate cu titlu gratuit de la donatorii străini și autohtoni. Astfel, întru executarea funcțiilor respective, ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a eliberat antreprenorului SRL „Lucet-Comerț” materialele de construcții solicitate, necesare pentru construcția caselor de locuit, conform facturilor anexate și generalizate în darea de seamă privind evidența materialelor pentru perioada 01 ianuarie 2009-01 august 2017.

Menționează că, după finisarea lucrărilor de construcție, verificând procesele-verbale de executare a lucrărilor, s-a constatat că SRL „Lucet-Comerț” a solicitat mai multe materiale de construcții decât cele prevăzute în documentația de proiect. Conform Hotărârii de Guvern nr. 289 „Cu privire la transmiterea materialelor de construcție” din 07 mai 2013, SRL „Lucet-Comerț” urma să restituie surplusul de materiale de construcție rămase în stoc, însă nu a executat prevederile Hotărârii Guvernului privind restituirea materialelor de construcție sau contravaloarea lor, rămase în stoc și anume: -mortar zidar-535 saci a câte 62,50 lei, în total 33437,50 lei; -ferestre 1400 * 1500- 1 buc. a câte 1510,09 lei; -ferestre 60 * 60-6 buc. a câte 258,87 lei, în total -1553,24 lei; -var hidratat-15665,9 kg a câte 1,95 lei, în total-30609,6 lei. Suma totală constituie 67110, 44 lei.

Remarcă lichidatorul că, întru înființarea popririi, a înaintat la data de 27 iulie 2017 în adresa terțului poprit o somație, prin care i-a adus la cunoștință despre înființarea popririi și a solicitat ca în termen de 5 zile de la data comunicării popririi să achite la contul de acumulare a ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” valoarea materialelor de construcție nerestituite sau transmiterea cu titlu gratuit Consiliului raional Hîncești, prin intermediul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a materialelor de construcție. La data de 03 august 2017 terțul poprit a primit somația înaintată, însă până la adresarea în instanță nu a plătit pe contul de acumulare a ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” contravaloarea materialelor de construcție nerestituite și nici nu a transmis cu titlu gratuit Consiliului raional Hîncești, prin intermediul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” materialele de construcție.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți s-a admis cererea privind validarea popririi și s-a validat poprirea, cu încasarea de la SRL „Comalion LCA” (fosta SRL „Lucet-Comerț”) în beneficiul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” contravaloarea materialelor de construcție de 67110, 44 lei; s-

a încasat de la SRL „Comalion LCA” (fosta SRL „Lucet-Comerț”) în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2013, 31 lei.

La 11 octombrie 2017, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.37), SRL „Comalion LCA”, prin intermediul avocatului Denis Calaida, a declarat recurs împotriva hotărârii din 02 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii și desființarea popririi.

La 13 noiembrie 2017, SRL „Comalion LCA”, prin intermediul avocatului Denis Calaida, a înregistrat recursul motivat, solicitând casarea hotărârii instanței de insolvabilitate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii și desființarea popririi și încasarea taxei de stat în sumă de 1510 lei achitată la depunerea cererii de recurs.

În susținerea recursului s-a invocat că instanța de insolvabilitate a interpretat în mod eronat legea și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Menționează recurentul că, solicitarea transmiterii bunurilor, prin încasarea contravalorii acestora, revendicată prin cerere de validare a popririi, este una tardivă. Conform Hotărârii de Guvern nr. 289 din 07 mai 2013 cu privire la transmiterea materialelor de construcție, publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 104-108 la 10 februarie 2013, în pct. 2 se indică: „Transmiterea se va efectua în termen de două luni [...]”. Astfel, dreptul la pretenție s-a născut după două luni de la publicare Hotărârii Guvernului în Monitorul Oficial, adică la 11 iulie 2013. Rezultând din esența Hotărârii de Guvern (pct. 1 „[...] rămase în stoc [...] după reparația construcțiilor[...]), lucrările de construcție s-au finisat în anul 2013, respectiv și SRL „Comalion LCA” a finisat lucrările nu mai târziu de anul 2013, așadar și dreptul de acțiune a apărut în 2013. Luând în considerare că acțiunea a fost depusă la 25 august 2017, adică solicitarea a fost înaintată după 4 ani. Or, conform art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general este de 3 ani, motiv pentru care solicită respingerea cererii de validare a popririi ca fiind tardivă și desființată poprirea.

Afirmă recurentul că, ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” nu este proprietarul bunurilor și nu poate pretinde încălcarea dreptului prin nerestituire. Conform contractului de achiziționare a serviciilor nr. 29 din 06 septembrie 2010, încheiat între Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale (Beneficiar) și ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” (Prestator), aceasta din urmă acorda servicii de gestionare și depozitare a materialelor destinate construcției caselor de locuit. Astfel, se constată că „de facto” proprietar al materialelor de construcție era Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale. Prin Hotărârea Guvernului nr. 289 din 07 mai 2013, pct. 1, noul proprietar devine Consiliul raional Hîncești, fiind emisă decizia de transmitere a materialelor de construcție din gestiunea Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale în gestiunea Consiliului raional Hîncești. Odată ce ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” nu a fost și nici nu este proprietarul bunurilor respective, nu sunt întrunite condițiile art. 126 din Legea insolvabilității. Or, acțiunea de restituire a bunurilor putea fi înaintată doar de către Consiliul raional Hîncești.

Într-o altă ipoteză, declară recurentul că, ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” poate acționa SRL „Comalion LCA” doar în regres, în cazul în care prima ar fi plătit despăgubiri către Consiliul raional Hîncești pentru nerestituirea bunurilor și dacă această nerestituire s-ar datora culpei SRL „Comalion LCA”.

Asemenea circumstanțe nu au fost invocate de către ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și nici probe în acest sens nu au fost prezentate (act de constatare a lipsurilor materialelor de construcție, somația Consiliului raional Hîncești, înregistrări ce confirmă că ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a despăgubit Consiliul raional Hîncești în suma bunurilor nerestituite etc.). Odată ce nu există vreun litigiu la acest subiect între ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și Consiliul raional Hîncești, se constată că ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a transmis materialele de construcție conform cerințelor, iar cererea de validare a popririi este o încercare de îmbogățire fără justă cauză, or, aceasta nu poate să pretindă sume sau bunuri ce nu este îndreptățit a le primi.

Indică recurentul că, prin hotărârea de validare a popririi instanța recunoaște în mod tacit dreptul de proprietate a ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” asupra materialelor de construcție, iar sumele vor fi transferate la contul bancar ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, ceea ce este ilegal. Or, în mod analogic s-ar presupune că ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a înstrăinat bunurile care se aflau în gestiunea sa în calitate de depozitar și fără drept de proprietate. Astfel, se constată că ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” va beneficia de suma 67110,44 lei pentru necesități proprii, ceea ce este ilegal, din considerentul că materialele de construcție au fost primite cu titlu gratuit de la Guvernul României pentru construcția caselor ca urmare a inundațiilor din anul 2010. Totodată, nu se poate admite că ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” acționează în interesul Consiliului raional Hîncești sau Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, or, natura validării popririi constă în revendicarea drepturilor și intereselor proprii. Acționarea în interesele Consiliului raional Hîncești sau Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale poate fi făcută numai prin acțiune civilă.

Sușține recurentul că, lichidatorul Oleg Bunescu ca dovadă a eliberării materialelor de construcție, a prezentat darea de seamă privind evidența materialelor în cadrul proiectului pentru perioada 01 ianuarie 2009-01 august 2017. Această dare de seamă este întocmită în anul 2017 unilateral de către ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, semnată de însuși lichidatorul Oleg Bunescu. Acest înscris urmează de apreciat critic, din motiv că la întocmirea acestuia nu a participat SRL „Comalion LCA” și astfel creează dubii referitor la veridicitatea acestuia. Urma să fie prezentat un act cu data eliberării materialelor de construcție, în perioada când erau executate lucrările și contrasemnat de către SRL „Comalion LCA (SRL „Lucet-Comerț”), or, se confirmă că SRL „Comalion LCA” nu a primit bunurile solicitate a fi restituite. De rând cu aceasta, urma a fi prezentat un raport privind volumul materialelor utilizate de către SRL „Comalion LCA” și surplusul rămas. În lipsa unui act ce constată că SRL „Comalion LCA” nu a utilizat toate materialele primite sau a primit în surplus, relevă că SRL „Comalion LCA” și-a îndeplinit obligațiile în mod corespunzător și cu bună-credință, primind materiale în volumul necesar pentru executarea lucrărilor.

Precizează că, din anul 2013 și până în prezent nu au primit nici o notificare/somație din partea Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, Consiliului raional Hîncești sau chiar ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” privind obligarea de restituire a materialelor de construcție.

Totodată, atât la recepția lucrărilor, cât și la predarea-primirea șantierului, obiecții privind cantitatea materialelor utilizate nu au fost înaintate. Astfel, se constată că instanța eronat a considerat că sunt întrunite condițiile art. 118 Cod de procedură civilă, iar pretenția validare a popririi nu a fost confirmată prin probele necesare.

Relevă recurentul că, materialele de construcție au fost oferite cu titlu gratuit de către Guvernul României în scopul construcției caselor ca urmare a inundațiilor. Respectiv, chiar dacă se admite teoretic că SRL „Comalion LCA” nu a restituit toate materialele primite, contravaloarea poate fi achitată doar dacă aceste materiale urmau fi utilizate în alt scop social în interesul cetățenilor, iar SRL „Comalion LCA” să despăgubească prin finanțarea acestui scop în suma materialelor nerestituite.

Conform art.8 alin.(1) al Legii insolvenței, nr.149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvență a adoptat hotărârea contestată la data de 02 octombrie 2017, iar SRL „Comalion LCA”, prin intermediul avocatului Denis Calaida, a declarat recurs la data de 11 octombrie 2017, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.37), ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de SRL „Comalion LCA”, prin intermediul avocatului Denis Calaida, cu casarea hotărârii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 1 alin.(4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 12 septembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea introductivă depusă de ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” privind intentarea procesului de insolvență; a fost constatată insolvența debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și intentată procedura de insolvență în privința debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”; în funcția de administrator al procedurii de insolvență al ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a fost desemnat Oleg Bunescu.

Prin încheierea din 04 mai 2017 a Curții de Apel Bălți a fost intentată procedura de faliment al debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” prin valorificarea și lichidarea masei debitoare, cu dizolvarea debitorului și în funcția de lichidator a fost desemnat Oleg Bunescu.

Conform art. 5 alin.(2) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, instanța de insolvență dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvență, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea

interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Conform art. 66 alin.(1) lit. 1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, una din atribuțiile principale ale administratorului insolvabilității este colectarea datoriilor față de debitor și recuperarea silită a bunurilor debitorului aflate în posesiunea unor terți.

Conform art. 126 alin.(1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, sunt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Conform aliniatului al aceluiași articol, poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvabilității/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvabilitate/faliment asupra debitorului.

Materialele cauzei atestă că la 27 iulie 2017, lichidatorului Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari a Obiectelor Sociale”, în procedura falimentului-Oleg Bunescu a expediat în adresa SRL „Lucet-Comerț” o somație de înființare a popririi (f.d.6), recepționată de către SRL „Lucet-Comerț” la 03 august 2017, conform avizului de recepție (anexat în copie f.d.7).

Conform art. 126 alin.(9) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă terțul poprit nu-și îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvabilitate în vederea validării popririi.

Astfel, prin cererea depusă la 28 august 2017 împotriva terțului poprit SRL „Comalion LCA” (fosta SRL „Lucet-Comerț”), lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” solicitând validarea popririi în sumă de 67110,44 lei și încasarea de la SRL „Comalion LCA” (fosta SRL „Lucet-Comerț”) în beneficiul debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a contravalorii materialelor de construcție nerestituite în sumă de 67110, 44 lei. Concomitent, a solicitat repunerea în termen a pretențiilor, în caz că vor apărea opinii referitor la aplicarea prescripției (f.d.3-5).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că instanța de insolvabilitate pripit a ajuns la concluzia privind temeinicia cererii lichidatorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, în procedura falimentului-Oleg Bunescu împotriva terțului poprit SRL „Comalion LCA” cu privire la validarea popririi în sumă de 67110, 44 lei prin hotărârea din 02 octombrie 2017 (f.d.31-33). Instanța de insolvabilitate nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind relevante argumentele recurentului referitor la dreptul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” de a

pretinde restituirea bunurilor sau contravalorii acestora și respectiv încălcarea dreptului, prin nerestituire.

Conform art. 2 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, masă debitoare reprezintă bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvență, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sunt pasibile de executare silită.

Conform art. 39 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolvență, precum și cele pe care acesta le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului.

În contextul dat, Colegiul notează că, instanța de insolvență a reținut că, în rezultatul analizei economico-financiare a debitorului ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, s-a constatat că SRL „Comalion LCA” (fosta SRL „Lucet-Comerț”) a acumulat o datorie pentru materialele de construcție nerestituite în sumă de 67110, 44 lei

Aici este de menționat că acest raționament, instanța de insolvență l-a preluat din poziția lichidatorului debitorului, or, această sumă constituie suma indicată în darea de seamă privind evidența materialelor în cadrul proiectului SRL „Lucet-Comerț” la 01 ianuarie 2009-01 august 2017, întocmită și semnată doar de lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”-Oleg Bunescu (f.d.11).

Concomitent instanța de insolvență a indicat că, suma respectivă s-a confirmat și prin facturile fiscale anexate în copii certificate la materialele cauzei (f.d.27-28).

Colegiul menționează că, materialele cauzei atestă că, la 06 septembrie 2010, între Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale (beneficiar) și ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” (prestator), a fost încheiat contractul de achiziționare a serviciilor nr. 29, întru reglementarea raporturilor între beneficiar și prestator în procesul acordării serviciilor de gestionare și depozitare a stocurilor de materiale destinate construcției caselor de locuit pentru sinistrații care au avut de suferit în urma inundațiilor din luna iulie 2010, din localitățile Leușoia, Obileni și Nemțeni, rl Hîncești. Conform acestui contract, beneficiarul a încredințat, iar prestatorul s-a obligat să acorde servicii de gestionare și depozitarea a stocurilor de materiale destinate construcției (f.d.9-10).

Colegiul reține că, prezentul contract a fost încheiat întru executarea Hotărârii Guvernului al RM nr. 716 din 10 august 2010 cu privire la completarea Hotărârii Guvernului nr.633 din 14 iulie 2010 cu privire la unele măsuri de lichidare a consecințelor inundațiilor din luna iulie a anului 2010.

Conform pct. 8 al Hotărârii Guvernului al RM nr. 716 din 10 august 2010 cu privire la completarea Hotărârii Guvernului nr.633 din 14 iulie 2010, Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale va îndeplini funcțiile de beneficiar, prin intermediul Serviciului Asistență Beneficiari pentru Obiectele Sociale, la: a) construcția drumurilor pentru cartierele locative noi pe terenurile destinate construcției caselor de locuit, conform documentației de proiect prezentate de autoritățile administrației publice locale ale raionului Hîncești; b) construcția caselor de locuit pe terenurile preconizate în acest scop, conform documentației de

proiect prezentate de autoritățile administrației publice locale ale raionului Hîncești; c) preluarea de la donatori a materialelor de construcție preconizate pentru construcția caselor de locuit și organizarea depozitării și distribuirii lor conform destinației.

În această ordine de idei, instanța de insolvență urma să determine cine era proprietarul bunurilor, contravaloarea cărora se solicită prin validarea popririi de la SRL „Comalion LCA” (fosta SRL „Lucet-Comerț”), or, conform pct. 1.2 din contract, ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” ca prestator, s-a obligat să acorde servicii de gestionare și depozitarea a stocurilor de materiale destinate construcției.

De altfel, Colegiul remarcă că însăși, lichidatorul debitorului anexează la cererea de validare a popririi, Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 289 din 07 mai 2013 cu privire la transmiterea materialelor de construcție, conform căreia în pct. 1 se indică expres: „Se transmit, cu titlu gratuit, cu acordul Consiliului raional Hîncești, din gestiunea Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor în gestiunea Consiliului raional Hîncești, materialele de construcție primite de la Guvernul României, rămase în stoc la ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” după reparația construcțiilor afectate în urma inundațiilor din vara anului 2010, conform anexei”.

Sub acest aspect, Colegiul reiterează că, ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” a acordat servicii doar de gestionare și depozitare, or, transmiterea materialelor de construcție către persoanele juridice implicate în lichidarea consecințelor inundațiilor, nu presupune și dreptul de recuperare a materialelor de construcție nefolosite sau contravaloarea acestora.

De altfel, lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” nu a prezentat anumite confirmări în acest sens sau nu a invocat ce prevederi legale îi acordă acest drept.

Mai mult ca atât, din cererea înaintată nicidecum nu se identifică expres facturile ce confirmă existența datoriei SRL „Comalion LCA” (fosta SRL „Lucet-Comerț”), deoarece facturile prezentate atestă transmiterea unei cantități mai mari de materiale, în condițiile când lichidatorul pretinde suma de 67110, 44 lei, pentru următoarele materiale: mortar zidar-535 saci a câte 62,50 lei, în total 33437,50 lei; - ferestre 1400 * 1500- 1 buc. a câte 1510,09 lei; -ferestre 60 * 60-6 buc. a câte 258,87 lei, în total -1553,24 lei; -var hidratat-15665,9 kg a câte 1,95 lei, în total-30609,6 lei.

Însăși darea de seamă privind evidența materialelor în cadrul proiectului SRL „Lucet-Comerț” la 01 ianuarie 2009-01 august 2017, este întocmită și semnată doar de lichidatorul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”-Oleg Bunescu.

Actul de verificare referitor la materialele primite cu titlu gratuit de la depozitul din s. Leușeni la 30 iunie 2011 de către SRL „Lucet-Comerț”, semnat de ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” și SRL „Lucet-Comerț” reflectă alte sume (f.d.29), însă conform căror criterii și probe s-a ajuns la suma solicitată nu se identifică nici în cererea depusă și nici în hotărâre contestată.

Aici Colegiul reține că, conform somației de înființare a popririi se solicită 119145, 42 lei (f.d.6), pe când prin cererea de validare a popririi se solicită suma de 67110, 44 lei (f.d.3-5), cu toate că lichidatorul invocă că terțul poprit la 03 august 2017 a recepționat somația, însă până la adresare nu a plătit pe contul de acumulare

a ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale” contravaloarea materialelor de construcție nerestituite și nici nu a transmis cu titlu gratuit Consiliului raional Hîncești, prin intermediul ÎS „Serviciul Asistență Beneficiari la Obiectele Sociale”, materialele de construcție menționate

Or, în conformitate cu art. 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, instanța de insolabilitate avea obligația de a soluționa speța pornind de la premisa cine este proprietarul bunurilor și cine este în drept de a înainta o cerere/acțiune de recuperare a contravalorii acestora, în contextul împuternicirilor acordate de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

Un alt aspect ce urmează a fi verificat la rejudecarea cauzei, în condițiile când se pretinde că materialele de construcție au fost donate gratuit de către Guvernul României în scopul construcțiilor caselor ca urmare a inundațiilor, este și temeinicia pretenției lichidatorului debitorului prin pretinderea contravalorii acestora și nu însăși materialele de construcție primite și neutilizate, or, recuperarea unui astfel de prejudiciu poate avea loc doar în cazul confirmării că materialele nu au fost utilizate conform destinației.

De asemenea, la rejudecarea cauzei, instanța de insolabilitate urmează a verifica respectarea termenului de prescripție la înaintarea cererii, or, recurentul invocă că, finisarea lucrărilor de construcție s-a produs în anul 2013, când și ar fi apărut dreptul la acțiune, pe când cererea, în speță, a fost înaintată la 28 august 2017.

Conform pct. 2 al Hotărârii Guvernului RM nr. 289 din 07 mai 2013 cu privire la transmiterea materialelor de construcție, transmiterea bunurilor se va efectua, în termen de două luni, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor de stat, a subdiviziunilor lor, clădirilor, edificiilor, mijloacelor fixe și altor active, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.688 din 9 octombrie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.10, art.45), cu modificările și completările ulterioare.

Colegiul relevă că, din textul hotărârii contestate se distinge că instanța de insolabilitate a preluat poziția lichidatorului, conform cererii de validare a poprii, ceea ce denotă o examinare superficială, unilaterală a cauzei. Instanței îi revine obligația motivării hotărârii în virtutea prevederilor art.130 alin.(4), 241 alin.(5) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. La fel, urmează să indice circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

În contextul jurisprudenței CtEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărîrea din 21 ianuarie 1999, cauza Lebedinschi vs. Republica Moldova din 16 iunie 2015).

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea instanței de insolabilitate a fost emisă cu încălcarea normelor de drept, fiind astfel prezente la caz încălcări ce afectează însăși substanța dreptului părților la un proces echitabil.

La rejudecarea cauzei, de către instanța de insolabilitate urmează a fi verificate circumstanțele enunțate în raport cu probele prezentate și normele de drept relevante speței, pentru a se determina temeinicia/ netemeinicia cerințelor prin prisma normelor aplicabile raportului litigios.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept de către instanța de insolabilitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărârea instanței de insolabilitate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Comalion LCA”, prin intermediul avocatului Denis Calaida.

Se casează hotărârea din 02 octombrie 2017 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza la cererea lichidatorului Întreprinderii de Stat „Serviciul Asistență Beneficiari a Obiectelor Sociale”, în procedura falimentului-Oleg Bunescu împotriva terțului poprit Societatea cu Răspundere Limitată „Comalion LCA” cu privire la validarea popririi, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate-Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Iuliana Oprea

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală